

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 021: «АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА
ВИРОБНИЦТВО»
Освітня програма: «ОПЕРАТОР ТЕЛЕБАЧЕННЯ»

Творчий конкурс проводиться метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі аудіовізуального мистецтва і виробництва.

Абітурієнти, які обрали освітню програму «Оператор телебачення», повинні мати творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти основами операторської майстерності, мати досвід роботи з фотозображенням, уявлення щодо постановки світла, побудування композиції кадру, оперувати професійною термінологією та мати певні навички самостійної фото і відеозйомки. Випускова кафедра залишає за собою право рекомендувати абітурієнту змінити спеціалізацію відповідно виявленим здібностям та умінням.

Під час творчого конкурсу абітурієнт повинен виявити

Знання:

- основ технології роботи з фото- та відеокамерою;
- основ композиції та світлопобудови кадру;
- основ знімальної техніки;
- основ еволюції зображального (образотворчого мистецтва);
- основних етапів еволюції кіно і телебачення;
- творчого спадку видатних майстрів екранних мистецтв;
- історії театру, образотворчого мистецтва.

Уміння:

- зйомки запропонованого по жанру сюжету на натурі;
- реалізації власного зображального задуму;
- вибору необхідної для втілення зображального задуму знімального обладнання;
- орієнтуватися в структурі сучасного вітчизняного аудіовізуального мистецтва;
- обґрунтовано висловлювати особисту думку з питань теорії та історії вітчизняної і світової практики аудіовізуального мистецтва;
- аргументовано пояснювати власну мотивацію в обранні відповідного фаху.

Наявність навичок:

- роботи з фото- або відеотехнікою;
- мислення пластичними образами;
- зорового, слухового та емоційного сприйняття дійсності.

Творчий конкурс складається з двох сесій: «Виконавська майстерність» та «Основи теорії та історії аудіовізуального мистецтва».

Перед першою сесією творчого конкурсу кожний абітурієнт має заздалегідь приготувати та подати такі завдання:

- серію світлин (до 15-20 фотографій розміром 27 см. по довжині) за жанрами: портрет, пейзаж, натюрморт;
- фото (5-7 фотографій) або відеорепортаж;
- відеокопії найкращих творчих робіт різних за жанрами.

Фото і відеороботи творчого конкурсу мають бути оформлені:

Фотороботи власного виробництва — на паспарту, із зазначенням прізвища, імені та по-батькові виконавця, технічних характеристик зйомки та використаної знімальної техніки, жанру і назви роботи;

Відео роботи власного виробництва — на DVD (і в форматі DVD), на якому зазначаються жанр, тема і назва роботи, у твердому футлярі, зі вкладишем, на якому зазначаються прізвище, ім'я та по-батькові виконавця, технічні характеристики зйомки.

Фото і відеороботи до першої сесії творчого конкурсу абітурієнт повинен подати в приймальню комісію академії до початку консультацій перед творчим конкурсом. Незалежно від результатів творчого конкурсу фото і відеороботи абітурієнтам не повертаються.

Перед творчим конкурсом кожний абітурієнт має пройти консультації, на яких пропонуються теми і сюжети для здійснення зйомки на «натурі», педагогом-консультантом проводиться консультація щодо основ знімальної техніки та письмово аналізу образотворчого твору. Педагог-консультант також інформує абітурієнта щодо основ історії та теорії аудіовізуального мистецтва.

Перша сесія творчого конкурсу **«Виконавська майстерність»** передбачає:

- здійснення абітурієнтами зйомки на «натурі» за запропонованим сюжетом;
- усне опитування щодо знання основ знімальної техніки;
- письмовий аналіз образотворчого твору (картини), наданої на іспиті, щодо композиційної побудови та використання прийомів зображальності.

Друга сесія творчого конкурсу **«Основи історії та теорії аудіовізуального мистецтва»** передбачає:

- письмову відповідь на питання з історії аудіовізуального мистецтва;
- письмову відповідь на питання з аудіовізуального мистецтва (що таке жанрова, видова структура екранних мистецтв, екранний образ тощо);
- виконання творчого завдання на наявність навичок слухового, зорового та емоційного сприйняття дійсності;
- додаткові запитання щодо вмотивованості вибору фаху.

Оцінки виставляються за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожен сесію творчого конкурсу.

Структура оцінки кожного з іспитів складається з кількості балів, що потенційно може отримати абітурієнт за кожний з видів творчих завдань.

Перша сесія творчого конкурсу «Виконавська майстерність»

Кількість балів	Зміст творчого завдання
Від 1 до 20 балів	подані до іспиту творчі фотороботи
Від 1 до 20 балів	здійснення зйомки на «натурі» за запропонованим сюжетом
Від 1 до 20 балів	усне опитування щодо знання основ знімальної техніки
Від 1 до 20 балів	письмовий аналіз образотворчого твору (картини), наданої на іспиті, щодо композиційної побудови та використання прийомів зображальності
Від 1 до 20 балів	подана до іспиту відео робота
Друга сесія творчого конкурсу «Основи історії і теорії аудіовізуального мистецтва»	
Від 1 до 25 балів	відповіді на запитання з теорії та історії кіномистецтва
Від 1 до 25 балів	відповіді на запитання з теорії та історії телебачення
Від 1 до 25 балів	презентація авторського проекту
Від 1 до 25 балів	співбесіда-перевірка знань у галузі літератури, музики, театального, аудіовізуального мистецтва

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ,

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий 123 бали і менше	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Відсутні будь-які схильності до операторської майстерності.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Не володіє особливостями фотозйомки. Відсутні операторські схильності, виконавська емоційна виразність та художнє мислення при натурній зйомці, професійні дані для фототвору. Не здатний до виконання творчих завдань.
	Абітурієнт дуже слабо виконав (відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Не володіє особливостями фотокомпозиції. Відсутні операторські схильності, виконавська емоційна виразність та художнє мислення при натурній зйомці, професійні дані для операторської майстерності. Не здатний до виконання творчих завдань та пластичного візуального мислення.
2. Середній 124 - 149 балів	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями натурної фотозйомки. Має деякі операторські схильності, слабку виконавську емоційну виразність та певні схильності до художнього komponування фототвору, але відсутні професійні дані для цілісного візуального мислення. Здатний до посереднього виконання творчого завдання.
	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями натурної і постановочної фотозйомки. Має деякі операторські схильності, слабкі виконавську емоційну виразність та середні професійні дані для операторської діяльності. Банально вирішує творче завдання. Слабно орієнтується в композиційних побудовах фотографічних творів.
	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, допускає недоліки в натурній фотозйомці. Має середні професійні дані для операторської діяльності, недостатню виконавську емоційну виразність та нерозвинене візуальне пластичне мислення. Виявляє слабку фантазію при вирішенні творчого завдання.

3. Достатній 150-175 балів	Абітурієнт володіє практичними навичками, допускає неточності в теоретичних знаннях та розробці композиційного вирішення фотографічного твору. Має професійні дані для операторської діяльності, художнього візуального пластичного мислення, але недостатньо емоційно виразний як виконавець натурної фотозйомки. Виявляє нестандартні рішення творчого завдання.
	Абітурієнт володіє практичними навичками натурної і постановчої фотозйомки, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для створення фотографічного твору. Виявляє методичність, демонструє художнє візуальне пластичне мислення, але недостатньо емоційно виразний. Виявляє варіативність при вирішенні творчого завдання.
	Абітурієнт добре володіє практичними фото та відеозйомки, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для операторської діяльності. Виявляє методичність, художнє візуальне пластичне мислення, достатню емоційну виразність в операторському виконавстві.
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками композиційного вирішення при натурній та постановчій фото та відеозйомці, при наявності достатніх професійних даних для створення фотографічного твору. Виявляє методичність, художнє візуальне пластичне мислення та достатню емоційну виразність у виконавській майстерності. Має операторські здібності. Цікаво і нестандартно вирішує запропоноване творче завдання.
	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками композиційного вирішення при натурній та постановчій фото- та відеозйомці, при наявності достатніх професійних даних для створення фотографічного твору. Виявляє методичну досконалість у постановці кадрів, художнє візуальне пластичне мислення та емоційну виразність у виконавському мистецтві. Має явні операторські здібності. Досконало вирішує запропоноване творче завдання.
	Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками операторської діяльності. Виявляє методичну досконалість в натурній та постановчій фото- та відеозйомці, виявляє досконалість у постановці кадрів, художнє візуальне пластичне мислення та емоційну виразність в виконавському мистецтві. Має яскраві операторські здібності. Блискуче і нестандартно вирішує запропоноване творче завдання.

Абітурієнти, які отримали під час випробування хоча б за одну з сесій менше 124 бала, до участі в конкурсі щодо зарахування на навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. . Закон України про телебачення і радіомовлення. — К., 1996.
2. Арнхейм Р. Кино как искусство / Р. Арнхейм. — М., 1960.
3. Алфьорова З.І. Історія кінематографа і телебачення: підручник / З. І. Алфьорова, Г. В. Старкова.— Харків: ХДАК, 2016.
4. Волков Н. Композиция в живописи / Н. Волков. — М., 1977.
5. Волинець М. Профессия оператор: учеб. пособие для вузов / М. Волинець. — М. : Аспект Пресс, 2008.
6. Головня А. Мастерство кинооператора / А. Головня. — М., 1965.
7. Головня А. Фотокомпозиция / А. Головня, — М., 1962.
8. Гордийчук И. Техника съёмки в искусстве кинооператора / И. Гордийчук. — М., 1978.

9. Дебор Г. Общество спектакля / Г. Дебор; пер. с фр. — М. : Логос, 1999.
10. Довженко О. Зібрання творів у 4-х тт. / О. Довженко. — К., 1996.
11. Закон України про телебачення і радіомовлення. — К., 1996. Т.6.
12. Елатомцева И. Теоретическое основание изобразительного искусства: структурные категории, виды, жанры / И. Елатомцева. — Минск : Белорус. наука , 2007.
13. Каган М. Морфология искусства. Историко-теоретическое исследование внутреннего строения мира искусств. Части I, II, III / М. Каган. — Л. : Искусство, 1972.
14. Коллингвуд Р. Дж. Принципы искусства / Р. Дж. Коллингвуд; пер. с англ. — М. : Языки русской культуры, 1999.
15. Кракауэр З. Природа фильма / З. Кракауэр. — М., 1974.
16. Медынский С. Компонуем кинокадр / С. Медынский. — М. : Аспект Пресс, 1992.
17. Медынский С. Оператор: Пространство. Кадр : учеб. пособие для вузов / С. Медынский. — М. : Аспект Пресс, 2004.
18. Соколов А. Монтаж: телевидение, кино, видео : учебник. Ч. 3 / А. Соколов. — М. : Изд. А. Дворников, 2003.
19. Фрейлих С. Теория кино: от Эйзенштейна до Тарковского / С. Фрейлих. — М., 1998.
20. Хренов Н. Кино. Реабилитация архетипической реальности / Н. Хренов. — М. : Аграф, 2006.
21. Шаронов В. Основы композиции / В. Шаронов. — М., 1989.
22. Шаронов В. Свет и цвет / В. Шаронов. — М., 1961.

Відповідальний за випуск З. І. Алфьорова.